

The TLC-Program

Beskrivelse af det borgernære-projekt:

Afdækning af sygeplejerskernes kompetencer efter endt specialuddannelse i borgernær sygepleje

BAGGRUND FOR PROJEKTET

Der er siden strukturreformen i 2007 sket mange forandringer i det danske sundhedsvæsen, hvor der gennem den nye sygehusstruktur fokuseres på, at patienten udredes og behandles hurtigere og derved har en kortere indlæggelsestid på hospitalet (Sundhedsstyrelsen, 2016). Dette medfører, at kommunerne skal varetage flere og mere komplekse opgaver, herunder indsatser der tidligere blev varetaget i sygehusregi. Det kræver dels nye måder at samarbejde og kommunikere på og dels nye kompetencer (Sundhedsstyrelsen, 2016), både hos patienterne men også hos sygeplejerskerne der arbejder i primær sektoren.

Gennem de sidste 10 år har forskning og udvikling på professionsområdet (de mellemlange videregående uddannede, forkortet: MVU) gjort et væsentligt indtryk ved hospitalerne i Danmark, hvilket har medført flere stillinger til sygeplejersker and andre med MVU-baggrund med kandidat og ph.d.-uddannelser og hermed udvidede kompetencer til at varetage komplekse problemstillinger hos patienterne. Dette fremskridt har i langt mindre grad nået kommunerne, hvor forskning og udvikling ikke altid når ud (Dansk Sygeplejeråd, 2020). På grund af de stigende komplekse pleje- og behandlingsopgaver i kommunerne, er et stort behov for forbedring af sektorens evidensgrundlag samt styrkelse af sygeplejerskernes kompetencer, for at sikre patienternes pleje, sundhed og medinddragelse. Der er i den forbindelse iværksat uddannelsesmæssige initiativer til at styrke sygeplejerskernes faglige viden og kompetencer i primær sektoren, blandt andet oprettelsen af Advanced Practice Nurse (APN) uddannelsen ved Aarhus universitet (<https://kandidat.au.dk/sygepleje/>) samt specialuddannelsen i Borgernær sygepleje ved de danske professionshøjskoler (<https://www.phmetropol.dk/videreuddannelser/efteruddannelser/specialuddannelsen+i+borgernaer+sygepleje>).

The TLC-Program

Specialuddannelsen i borgernær sygepleje

I tiltaget for at løfte og styrke sygeplejerskernes faglige viden og kompetencer i primær sektoren, blev specialuddannelsen i Borgernær sygepleje etableret i 2018, som et led i en styrket handleplan for den ældre medicinske patient (Sundhedsstyrelsen, 2016). Uddannelsen etableredes i 2018 på baggrund af et behov for et gennemgribende kompetenceløft af sygeplejersker i det borgernære sundhedsvæsen samt ud fra en vurdering af den demografiske udvikling, herunder det stærkt stigende antal borgere med multiple kroniske lidelser, der i fremtiden skal behandles, plejes og rehabiliteres enten ambulant, i eget hjem eller eget nærmiljø (Sundhedsstyrelsen, 2018). Det stiller nye, høje krav til sygeplejerskers kompetencer både de kliniske, de organisatoriske og kvalitetsudviklende (Sundhedsstyrelsen 2018). Formålet med specialuddannelsen i Borgernær sygepleje er, at sygeplejersken udvider sin faglige viden og udvikler færdigheder og kompetencer med henblik på at varetage funktionsområdet for en specialuddannet sygeplejerske i borgernær sygepleje (Sundheds- og Ældreministeriet, 2018). Efter endt uddannelse er specialsygeplejersken ansvarlig for, at varetage klinisk borgernær sygepleje i komplekse og ustabile patientforløb, at lede og koordinere sammenhængende patientforløb gennem tværprofessionel og tværsektoriel koordinering og samarbejde, samt at sikre, at ny viden om komplekse forløb bliver forankret i enheden/ kommunen og dermed understøtter det løbende kvalitetsarbejde.

Nærværende projekt om sygeplejerskernes kompetencer efter endt specialuddannelse i borgernær sygepleje, skal danne et overblik over samt udvikle viden om de muligheder og evner specialsygeplejerskerne har for at omsætte ny viden fra uddannelsen til praksis. Derudover sigter vi i projektet på at afdække de kompetencer der ligger hos specialsygeplejerskerne da deres special viden på sigt er medvirkende til, at undgå hyppige genindlæggelser af borgere med komplekse forløb på Sjællands Universitetshospital samt nedsatte antallet af utilsigtede hændelser i overgangsforløbene mellem Sjællands Universitetshospital og kommunerne.

Formål med projektet

Formålet med projektet er at undersøge og beskrive hvilke muligheder og evner specialsygeplejersker i borgernær sygepleje oplever at have, for at omsætte viden og kompetencer fra uddannelsen til handling i praksis gennem et sygeplejefagligt, videnskabeligt, tværfagligt og organisatorisk perspektiv, med fokus på komplekse patientforløb.

The TLC-Program

Projektet vil bestå af to delstudier, henholdsvis et kvantitativt tværsnitsstudie og efterfølgende et kvalitativt interview studie. Viden fra de to studier skal sammen med viden fra brobygger-projektet og litteratur-projektet, danne grundlag for udviklingen af TLC-modellen, der vil blive afprøvet og evalueret gennem en intervention på tværs af to pilot afdelinger på Sjællands Universitet og to kommuner, inden videre implementering på andre afdelinger og kommuner og i Region Sjælland.

METODE

Deltagere

Det første hold af sygeplejersker, der har fuldført specialuddannelsen i borgernær sygepleje i Danmark, vil være i fokus i dette projekt samt inviteres til at indgå som deltagere i projektet. Vi anslår at der er tale om 100 sygeplejersker.

Eftersom COVID-19 situationen i Danmark har medført nedlukning af store dele af landet, har der været en pause – både i de uddannede specialsygeplejerskers arbejde i deres nye funktioner samt i selve uddannelsen af nye specialsygeplejersker. Rekruttering af deltagere samt udførelse af dataindsamlingen er derfor udskudt til foråret 2021, for at sygeplejerskerne kan nå at anvende deres nye viden og kompetencer inden undersøgelsen sættes i gang.

Dataindsamling

Det kvantitative tværsnitsstudie

Det sygeplejefaglige og videnskabelige perspektiv vil blive undersøgt gennem tværsnitsstudiet (Polit & Beck, 2018), hvor et spørgeskema sendes til alle specialuddannede sygeplejersker i borgernær sygepleje i landet gennem SurveyXact®. Spørgeskemaet består af to validerede instrumenter (Finnbakk m.fl. 2015; Melnyk m.fl. 2008), der samlet vil danne udgangspunkt for dataindsamlingen i tværsnitsstudiet indledt af demografiske spørgsmål til deltagernes karakteristika (alder, køn, årstal for sygeplejerskeuddannelse, antal år arbejdet som sygeplejerske, hvilke sektorer de har arbejdet i som sygeplejerske, hvilke andre uddannelser de har efter sygeplejerskeuddannelse).

Det sygeplejefaglige perspektiv

Instrumentet “Professional Nurse Self-Assessment Scale” (Finnbakk m.fl. 2015) er baseret på The Nordic Advanced Practice Nursing model. Instrumentet består af 51 spørgsmål opdelt i følgende

The TLC-Program

temaer: Direkte klinisk praksis (N=19), faglig udvikling (N=5), etisk beslutningstagen (N=11), klinisk lederskab (N=6), samarbejde og konsultation (N=6), og kritisk tænkning (N=4). Cronbach's alpha rangerer fra 0.940 (højest: Direkte klinisk praksis) til 0.737 (lavest: Kritisk tænkning). En 10 points skala vil blive anvendt til svarmuligheder fra 0 til 5, i 0.5 intervaller, hvor 0 indikerer ingen kompetencer og 5 indikerer fulde kompetencer.

Afslutningsvist vil følgende uddybende spørgsmål blive stillet:

- Giv her en beskrivelse af hvordan du oplever, at din nye viden og kompetencer fra specialuddannelsen i borgernær sygepleje gør dig bedre rustet til at varetage komplekse patientforløb.

Det videnskabelige perspektiv

Instrumentet "The EBP Implementation scale" (Melnyk m.fl., 2008) består af 18 spørgsmål der undersøger i hvilket omfang de specialuddannede sygeplejersker i borgernær sygepleje har anvendt og implementeret evidens-baseret viden på deres arbejdsplads indenfor de sidste otte uger. En fem-points skala vil blive anvendt til svarmuligheder fra 0 til 4, hvor 0 = nul gange; 1 = to gange; 2 = fire gange; 3 = seks gange; og 4 = > otte gange. Cronbach's alpha er vurderet til > .90 for hele skalaen

Afslutningsvist vil følgende uddybende spørgsmål blive stillet:

- Giv her en beskrivelse af hvordan din nye viden og kompetencer om forskning og udvikling er forbedret gennem uddannelsen til at varetage komplekse patientforløb.

De to oversatte spørgeskemaer vil blive sendt til godkendelse af overflade (face)- og indholds (content) validitet (Polit & Beck, 2018) hos sygeplejersker der er i gang med specialuddannelsen i borgernær sygepleje i primær sektoren og kommentarerne herfra danner grundlag for revurdering og redigering af det samlede skemas opstilling inden det sendes ud til deltagerne via SurveyXact®.

Det kvalitative interview studie

Alle fire perspektiver (det sygeplejefaglige, videnskabelige, tværfaglige og organisatoriske) vil blive undersøgt i det kvalitative studie, hvor en tilfældig udvalgt gruppe af de specialuddannede sygeplejersker vil blive inviteret gennem tværnsnitsstudiet til at deltage i kvalitative interviews.

The TLC-Program

Interviewene vil blive udført på en placering efter deltagernes ønsker så vidt muligt – enten ved fysisk fremmøde eller via telefon/skype. Data vil blive indsamlet ud fra en interview guide (Figur 1), hvor fokus udover de fire perspektiver, vil være i forhold til deres arbejde med komplekse patientforløb.

Data fra det kvantitative tværsnitstudie vil blive analyseret gennem deskriptiv statistik med databehandlingsprogrammet SPSS. Resultaterne vil blive angivet i antal og procent. Data fra de kvalitative interviews vil blive analyseret ud fra en tematisk analyse baseret på Braun and Clarke's metode (2006), da denne er både stringent og fleksible i sin fremgangsmåde. Den tematiske analyse består af seks trin: 1) at blive godt bekendt med data; 2) at generere initiale koder; 3) at lede efter temaer; 4) gennemgå temaer; 5) definere og navngive temaer; og 6) rapportere temaerne (Braun & Clarke, 2006).

Etiske overvejelser

Der søges om tilladelse til dataindsamling og –opbevaring hos Datatilsynet. Når tilladelsen foreligger vil dataindsamlingen blive foretaget. Deltagerne i tværsnitstudiet vil blive informeret om studiet og forskerne gennem en e-mail inden spørgeskemaet sendes ud. Besvarelsen af spørgeskemaet vil blive tolket som samtykke til deltagelse. Deltagerne i interviewstudiet vil modtage mundtligt og skriftlig information indledningsvist ved interviewet og vil skulle udfylde et samtykkeerklæring inden deltagelsen.

ORGANISERING OG VIDENSDELING

Projekterne vil løbende blive diskuteret med styregruppen og ekspertgruppen ved forskningsprogrammet ”Sygepleje til ældre borgere med medicinsk multisygdom i tværsektorielle overgangsforløb” som dette projekt er en del af.

The TLC-Program

FORSKNINGSGRUPPE

Forskningsgruppen er sammensat på tværs af organisationer i Region Sjælland – herunder Sjællands Universitetshospital og Professionshøjskolen Absalon - for at styrke samarbejdet omkring forskning, udvikling og uddannelse af sygeplejersker.

Forskningsgruppen består af:

Projektleder Connie Berthelsen (Forskningslektor i klinisk sygepleje, Sjællands Universitetshospital og Syddansk Universitet).

Anne Bondesen (Studieleder, Professionshøjskolen Absalon, Holbæk),

Heidi Myglegård Andersen (Docent, Professionshøjskolen Absalon, Roskilde),

Bibi Hølge-Hazelton (Professor og forskningsleder, Sjællands Universitetshospital og Syddansk Universitet).

TIDSPERSPEKTIV

Projektet kører fra juni 2020 til maj 2021, herunder planen for udførelsen:

Jun – jul 2020:	Udvikling af projekt. Søge datatilsyn om tilladelse. Planlægge og oversætte dataindsamlings instrumenter og interview-guide. Sende det samlede spørgeskema til overflade- og indholdsvaliditet hos sygeplejersker i gang med Specialuddannelsen.
Sep 2020	Klargøre tværnsnitsstudie på SurveyXact ®
<i>Okt 20 – feb 21:</i>	<i>Pause grundet COVID-19</i>
Feb 2021:	Indsamle data via SurveyXact ® når tilladelse fra datatilsynet foreligger.
(Mar) Apr 2021:	Analysere data fra tværnsnitsstudiet.
Maj 2021:	Påbegynde skrivning af den kvantitative artikel.
Maj – jul 21:	Indsamle data via kvalitative interviews og analysere.
Aug 2021:	Påbegynde skrivning af den kvalitative artikel.
Aug – nov 2021:	Færdigskrive og indsende begge artikler

The TLC-Program

REFERENCER

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Dansk Sygeplejeråd (2020). Ny pulje støtter forskning og kvalitetsudvikling i det nære sundhedsvæsen. <https://dsr.dk/loen-og-arbejdsvilkaar/nyhed/ny-pulje-stoetter-forskning-og-kvalitetsudvikling-i-det-naere>

Finnbakk, E., Wangensteen, S., Skovdahl, K., & Fagerström, L. (2015). The Professional Nurse Self-Assessment Scale: Psychometric testing in Norwegian long term and home care contexts. *BMC Nursing*, 14, 59. <https://doi.org/10.1186/s12912-015-0109-3>

Melnyk, B. M., Fineout-Overholt, E., & Mays, M. Z. (2008). The Evidence-Based Practice Beliefs and Implementation Scales: Psychometric properties of two new instruments. *Worldviews on Evidence-Based Practice*, 5(4), 208–216. <https://doi.org/10.1111/j.1741-6787.2008.00126.x>

Polit, D. F., & Beck, C. T. (2018). *Nursing Research: Generating and Assessing Evidence for Nursing Practice* (10th Edition). Wolters Kluwer.

Sundhedsstyrelsen (2016). Styrket indsats for den ældre medicinske patient. Fagligt oplæg til en national handlingsplan 2016 – 2019. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2016/Styrket-indsats-for-den-aeldre-medicinske-patient.ashx?la=da&hash=8F69A91EB3B59BC7AF2ABA646A7089D99BCD660E>

Sundhedsstyrelsen (2018). Rette kompetencer til rette opgaver. Forslag til specialsygeplejerskeuddannelsen målrettet kommuner og almen praksis. <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2018/-/media/Udgivelser/2018/Rette-kompetencer-til-rette-opgaver---forslag-til-specialsygeplejerskeuddannelse.ashx>

Sundheds- og Ældreministeriet (2018). Bekendtgørelse om uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje (BEK nr 1199 af 28/09/2018). <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1199>